

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Martina Lachmanna a soudců Martina Bobáka a Jana Ferfeckého ve věci

žalobkyně: **T. Z.**
bytem X

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad štolou 936/3, 170 00 Praha 7

v řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného, který spočíval ve vrácení žádosti o dočasnou ochranu, zaevidované pod čj. OAM-0391715/DO-2025, pro její nepřijatelnost dne 30. 6. 2025

takto:

- I. Zásah žalovaného spočívající v tom, že žalobkyni vrátil dne 30. 6. 2025 její žádost o dočasnou ochranu, zaevidovanou pod čj. OAM-0391715/DO-2025, jako nepřijatelnou, byl nezákonný.
- II. Žalovanému se přikazuje, aby obnovil stav před vrácením žádosti o dočasnou ochranu ze dne 30. 6. 2025 zaevidované pod čj. OAM-0391715/DO-2025.
- III. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 90 Kč, a to do 1 měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

1. Žalobkyně se domáhá určení, že zásah žalovaného, kterým jí vrátil žádost jako nepřijatelnou podle § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace, byl nezákonný. Zároveň navrhl, aby soud zakázal žalovanému pokračovat v porušování jejích práv a přikázal mu obnovit stav před vrácením žádosti.
2. Žalovaný vyhodnotil žádost jako nepřijatelnou, protože žalobkyně získala dočasnou ochranu v Estonsku. To zjistil z Platformy pro výměnu informací o žadatelích a držitelích dočasné ochrany (TPP), v níž je u žalobkyně v rubrice „*Type of protection*“ uveden znak „*tp*“, který se používá tehdy, získal-li cizinec v členském státě povolení k pobytu z titulu dočasné ochrany a dosud je jeho držitelem.

II. Podání stran

3. Žalobkyně uvedla, že 24. 6. 2023 vycestovala do Estonska, kde jí tamní orgány udělily dočasnou ochranu. V Estonsku setrvala asi jeden měsíc a pak se vrátila na Ukrajinu, kde pobývala téměř další dva roky. Dne 20. 6. 2025 se opět rozhodla opustit Ukrajinu, přijela do ČR a 30. 6. 2025 požádala o dočasnou ochranu. Tím, že jí žalovaný vrátil žádost jako nepřijatelnou, postupoval v rozporu se soudní judikaturou. Tento postup žalovaného považuje za nezákonný zásah.
4. Výluku ze soudního přezkumu podle § 5 odst. 2 zákona č. 65/2022 Sb. žalobkyně označila za rozpornou s právem EU. Na podporu svého názoru odkázala na rozsudek Soudního dvora Evropské unie (SDEU) z 27. 2. 2025, C-753/23, *Krasiliva*.
5. Ohledně věci samé žalobkyně odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu (NSS) z 3. 4. 2025, čj. 1 Azs 174/2024-42, z něhož dovodila, že § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb. nelze v projednávané věci aplikovat, neboť je v rozporu s právem EU. Podle aktuální judikatury nelze žádost o dočasnou ochranu považovat za nepřijatelnou jen proto, že žadatel – občan Ukrajiny – má nebo měl dočasnou ochranu v jiném členském státě. Ačkoli platí, že nelze současně čerpat výhody dočasné ochrany ve více státech, NSS jasně vymezil, jak má správní orgán postupovat, zjistí-li, že žadatel již ochranu v jiném členském státě má. Žalovaný má takovou žádost přijmout k věcnému posouzení a ověřit, zda žadatel v době podání žádosti skutečně disponuje platným oprávněním k pobytu. Pokud tomu tak není, musí dočasnou ochranu udělit. Žalovaný nerespektuje závěry ustálené judikatury a nadále vyznačuje nepřijatelnost „jak na běžícím páse“ bez individuálního posouzení.
6. Žalovaný ve vyjádření z 31. 7. 2025 uvedl, že žaloba na ochranu před nezákonným zásahem je přípustná. Poté uvedl, že žalobkyně figuruje v platformě TPP jako držitelka dočasné ochrany Estonsku. Žalovaný neměl jinou možnost než postupovat podle § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb. a vrátil žalobkyni její žádost jako nepřijatelnou. Přitom zopakoval ty samé argumenty, které již mnohokrát přednesl v jiných řízeních před zdejším soudem (např. v nedávné době v řízení pod sp. zn. 18 A 38/2025, 10 A 86/2025, 11 A 97/2025).

III. Posouzení věci soudem

7. Při přezkoumání tvrzeného zásahu vycházel soud ze skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí [§ 87 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (s. ř. s.)].
8. Ve věci samé rozhodl soud bez nařízení jednání, s čímž účastníci řízení souhlasili konkludentně (§ 51 odst. 1 s. ř. s.). Soud neshledal potřebu nařídit jednání ani pro potřeby dokazování. Podkladem pro rozhodnutí soudu je primárně tiskopis žádosti o dočasnou ochranu, kterou žalobkyně podala u žalovaného a který ji žalovaný vrátil. Obsah tohoto

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

dokumentu je oběma stranám z povahy věci dobře znám a není mezi nimi sporný. Posouzení důvodnosti žaloby záleží na zodpovězení právní otázky. Žalovaný argumentoval dohodou členských států o vyloučení čl. 11 směrnice o dočasné ochraně. Tento dokument není součástí správního spisu předloženého žalovaným, avšak byl podkladem pro přijetí prováděcího rozhodnutí Rady 2022/382 (jde tedy o jeden z podkladů pro přípravu právního předpisu a do jisté míry o obdobu důvodové zprávy), soudu je jeho obsah znám z mnoha předchozích řízení o obdobných žalobách a mezi účastníky řízení není o jeho obsahu sporu. Proto jím není třeba provádět dokazování, což potvrzuje veškerá dosavadní judikatura NSS, jenž jej v řadě níže citovaných rozsudků v obdobných věcech opakovaně hodnotil, aniž by jím on nebo krajské soudy v předchozích řízeních provedly dokazování. Obdobné je třeba vzáhnout k návrhu na dokazování prohlášením SRN a ČR ze dne 26. 4. 2024 v dokumentu Generálního sekretariátu Rady č. 11119/2024. Ani poznatky, které by soud mohl zjistit z tohoto podkladu, nejsou potřebné pro posouzení skutkového či právního stavu věci.

9. Žaloba je přípustná (rozsudek 1 Azs 174/2024, bod 26).
10. Ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. může správní soud poskytnout tehdy, jsou-li kumulativně splněny podmínky, aby žalobce byl přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením („zásahem“ v širším smyslu) správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (4. podmínka), a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka). Tyto podmínky musí být splněny kumulativně. Není-li, byť jen jediná z uvedených podmínek splněna, nelze žalobci ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. poskytnout (rozsudek NSS ze 17. 3. 2008, čj. 2 Aps 1/2005-65, č. 603/2005 Sb. NSS).
11. V projednávané věci jsou splněny první, druhá a pátá podmínka, neboť vrácení žádosti o dočasnou ochranu žalobkyni pro nepřijatelnost představuje přímý zásah do jeho práv, a to bez ohledu na to, že jí již v minulosti byla dočasná ochrana udělena v jiném členském státě EU (v Estonsku). Z judikatury vyplývá, že vrácení žádosti pro nepřijatelnost může být zásahem ve smyslu § 82 s. ř. s. (rozsudek NSS z 30. 5. 2017, čj. 10 Azs 153/2016-52, č. 3601/2017 Sb. NSS). Čtvrtá podmínka testu je taktéž splněna.
12. Žaloba je rovněž včasná a podala ji osoba k tomu oprávněná.
13. Zbývá tedy posoudit, zda žalovaný postupoval v souladu s právními předpisy, pokud žádost o dočasnou ochranu žalobkyni vrátil jako nepřijatelnou. Soud předesílá, že v relativně nedávné době došlo k notnému judikaturnímu vývoji stran chápání institutu dočasné ochrany. V první řadě nelze opomenout již citovaný rozsudek SDEU ve věci C-753/23, *Krasiliva*, na nějž NSS navázal „dubnovou judikaturou“ v rozsudcích z 1. 4. 2025, čj. 5 Azs 273/2023-27, č. 4683/2025 Sb. NSS, a z 3. 4. 2025, čj. 1 Azs 336/2024-42 a 1 Azs 174/2024-42. Tyto prvotní závěry pak převzaly i další senáty NSS (např. rozsudky z 8. 4. 2025, čj. 9 Azs 20/2024-37, ze 17. 4. 2025, čj. 2 Azs 271/2024-43, z 24. 4. 2025, čj. 10 Azs 4/2025-49, z 25. 4. 2025, čj. 5 Azs 217/2023-36, a mnoho dalších).
14. Posléze reagoval i zdejší soud, který již zohlednil i navazující argumentaci žalovaného (např. rozsudky z 23. 4. 2025, čj. 10 A 6/2025-61, z 30. 4. 2025, čj. 5 A 36/2025-38, z 16. 5. 2025, čj. 10 A 42/2025-33, z 20. 5. 2025, čj. 5 A 42/2025-39, z 3. 6. 2025, čj. 18 A 2/2025-52, z 13. 6. 2025, čj. 11 A 55/2025-37, ze 17. 6. 2025, čj. 10 A 56/2025-39, ze 17. 7. 2025, čj. 18 A 49/2025-33). Rozhodující senát se s vyslovenými závěry plně ztotožňuje, resp. na nich nehodlá nic měnit. Proto z nich vychází a v podrobnostech na jejich precizní odůvodnění odkazuje. Níže uvedené pasáže bez dalšího přejal především

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

z čerstvých rozsudků z 6. 8. 2025, čj. 18 A 38/2025-36, z 11. 8. 2025, čj. 10 A 86/2025-27, a z 26. 8. 2025, čj. 11 A 97/2025-31. Nevypořádá-li soud v tomto rozsudku adresně dílčí výtky žalovaného, je tomu tak pouze proto, že žalovanému jsou konkrétní odpovědi na jeho neutuchající polemiku s dubnovou judikaturou NSS známy již ze shora uvedených rozsudků, resp. i z mnoha dalších rozsudků v obdobných či skutkově takřka totožných věcech. Navzdory tomu, že žalovaný tyto závěry setrvale nerespektuje, soud nepovažuje za účelné, aby je v jejich celistvosti neustále opakoval. Soud připomíná, že správní orgány, stejně jako krajské soudy, jsou obecně povinny respektovat judikaturu NSS a závěry z ní vyplývající, a to ve všech skutkově a právně obdobných případech (§ 12 odst. 1 s. ř. s. a čl. 4 odst. 3 Listiny základních práv a svobod). Pokud se od existující judikatury chtějí odchýlit, musí předložit racionální a závažné konkurující důvody (rozsudek NSS z 17. 7. 2025, čj. 1 Azs 111/2025-34, bod 17 a násl.). Soud k tomu dodává, že by mělo jít o kvalitativně nové důvody, nikoli o opakování těch, s nimiž se soudy již mnohokrát vypořádaly.

15. Klíčovým zůstává, jakkoli se tomu žalovaný brání, že žádost osoby požívající dočasné ochrany na základě prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2022/382, na něž této osobě vzniká nárok na základě čl. 8 odst. 1 směrnice Rady 2001/55/ES, není správní orgán oprávněn vrátit této osobě jako nepřijatelnou podle § 5 odst. 1 písm. c) nebo d) zákona č. 65/2022 Sb. z toho důvodu, že tato osoba o povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany požádala nebo jí bylo toto povolení uděleno také v jiném členském státě EU. Zjistí-li žalovaný při podání žádosti oprávněné osoby o povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany, že tato osoba je vedena v informačním systému členských států (TPP) jako držitelka povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany v jiném členském státě, je povinen takovou žádost přijmout, vést o ní řádné správní řízení dle zákona č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců, v jeho rámci poučit oprávněnou osobu o jejích právech a v návaznosti na její případná tvrzení, důkazní návrhy či jiné procesní kroky ověřit, zda jí povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany bylo jiným členským státem skutečně uděleno a zda dosud, ke dni rozhodování správního orgánu, trvá.
16. Soud proto přisvědčil žalobkyni, že mohla dosáhnout na dočasnou ochranu již na základě toho, že splňuje podmínky čl. 2 odst. 1 prováděcího rozhodnutí. Žalobkyně tedy splňuje výše uvedená kritéria pro přiznání dočasné ochrany ve smyslu prováděcího rozhodnutí (v opačném případě by jí ostatně dočasná ochrana v Estonsku nebyla udělena). Svědčí jí tudíž i právo sekundární volby hostitelského státu, které pro zásah žalovaného, jenž ji podanou žádost vrátil jako nepřijatelnou, nemohla realizovat.
17. Na právě uvedeném nic nemění návrh nového „aktualizačního“ prováděcího rozhodnutí Rady z 13. 6. 2025, na který žalovaný poukázal ve svém vyjádření k žalobě, a stejně tak ani vlastní „aktualizační“ prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2025/1460 z 15. 7. 2025, o prodloužení dočasné ochrany zavedené prováděcím rozhodnutím (EU) 2022/382, jež již bylo publikováno v Úředním věstníku Evropské unie 24. 7. 2025.
18. Prováděcí rozhodnutí 2025/1460 skutečně obsahově převzalo části návrhu, na něž upozornil žalovaný, konkrétně je zařadilo do bodů 4-6 recitálu, které znějí následovně.

Vzhledem k tomu, že určitá osoba může v daném okamžiku požívat práv spojených s dočasnou ochranou pouze v jednom členském státě, by členské státy k zajištění toho, aby tato zásada byla respektována, a s cílem zabránit vícenásobným registracím k dočasné ochraně měly zamítnout žádosti o povolení k pobytu podané na základě čl. 8 odst. 1 směrnice 2001/55/ES, pokud je zřejmé, že dotčená osoba již povolení k pobytu na tomto základě získala v jiném členském státě.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

To by bylo v souladu s rozsudkem Soudního dvora ze dne 27. února 2025 ve věci C-753/23 (5), a zejména s jeho bodem 30.

V souvislosti s aktivací dočasné ochrany podle směrnice 2001/55/ES se členské státy v jednomyslně přijatém prohlášení ze dne 4. března 2022 dohodly, že nebudou uplatňovat článek 11 uvedené směrnice na osoby, které požívají dočasné ochrany v daném členském státě v souladu s prováděcím rozhodnutím (EU) 2022/382 a které se přemísťují bez povolení na území jiného členského státu, pokud se členské státy na dvoustranném základě nedohodnou jinak.

S ohledem na tento celkový kontext by nic nemělo být vykládáno tak, že znamená povinnost členského státu vydat povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany osobě, která obdržela povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany v jiném členském státě.

19. Pomine-li soud že ustanovení recitálu (preambule) unijních předpisů nejsou závazná, citovaná část recitálu nutně nezpochybňuje závěry NSS učiněné v „dubnové“ judikatuře, pokud jde o výklad relevantního práva EU. I pokud by tedy soud přihlížel k interpretačnímu významu citovaných bodů, není zřejmé, že by se NSS mýlil.
20. Předně z nich neplyne, že by členský stát mohl, zvláště v situaci, jaká nastala v nynějším případě, žádost žalobkyně mechanicky procesně odmítnout jako nepřijatelnou bez toho, aby ji „propustil“ k věcnému posouzení. Žalobkyně tvrdí, že dočasnou ochranu v Estonsku získala. Není ovšem vůbec jisté, zda tam žalobkyni stále náleží povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany. Podle soudu by žalovaný měl okolnosti trvání dočasné ochrany blíže zjišťovat; nemohl se spokojit pouze s údajem v TPP.
21. Zároveň je zřejmým cílem vložení nových bodů do recitálu prováděcího rozhodnutí zajistit, aby v jednom okamžiku požívaly oprávněné osoby práv spojených s dočasnou ochranou pouze v jednom členském státě, a zabránit tak vícenásobným registracím. Postup předestřený judikaturou NSS přitom není s těmito cíli nutně v rozporu, nevede k požívání dočasné ochrany ve více členských státech. NSS nezpochybnil, že tento stav možný není, pouze žalovanému ukládá, aby v těchto případech prověřil, zda povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany v jiném členském státě trvá, aby žadatele poučil o nemožnosti souběžného využívání dočasné ochrany ve více členských státech, případně aby žalovaný také prověřil, zda udělením dočasné ochrany v ČR automaticky zanikne dočasná ochrana udělená v jiném členském státě nebo zda žadatel učinil kroky, aby se práv z dočasné ochrany v jiném členském státě vzdal (rozsudky 1 Azs 336/2024 a 1 Azs 174/2024).

IV. Závěr a náklady řízení

22. Soud shrnuje, že soudní výluka je ve vztahu k důvodům nepřijatelnosti podle § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb. v rozporu s evropským právem a nelze ji aplikovat. Proto soud žalobu projednal a shledal, že je důvodná. Důvod nepřijatelnosti podle § 5 odst. 1 písm. d) citovaného zákona je v rozporu s právem EU, konkrétně směrnicí o dočasné ochraně a prováděcím rozhodnutím. Z tohoto důvodu soud výrokem I postupem podle § 87 odst. 2 s. ř. s. deklaroval, že zásah žalovaného byl nezákonný. V souladu se stejným ustanovením soud výrokem II zakázal žalovanému pokračovat v porušování práv žalobkyně a přikázal mu obnovit stav před zásahem, neboť důsledky zásahu nadále trvají.
23. Žalovaný vázán názorem soudu posoudí žádost žalobkyně tak, že není nepřijatelná podle § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb. Žádost tudíž bude muset věcně projednat a v případě splnění podmínek vydat pobytové oprávnění. Ověřil-li, že žalobkyně již skutečně nedisponuje pobytovým oprávněním z titulu dočasné ochrany v Estonsku, a bude-li žalobkyně splňovat též další podmínky, dočasnou ochranu udělí. Pokud je původní estonské pobytové oprávnění skutečně nadále platné a trvá, žalovaný poučí žalobkyni o nemožnosti čerpání práv plynoucích z dočasné ochrany ve více členských státech současně. Jestliže bude

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

žalobkyně na své žádosti dále trvat s tím, že chce tato práva nově čerpat výlučně v ČR, žalovaný ověří, zda vydáním povolení k pobytu na území ČR dojde dle práva dotčeného hostitelského státu automaticky k zániku předchozího pobytového oprávnění. V případě kladného zjištění žalovaný vydá oprávnění k pobytu. V případě negativního zjištění, resp. pokud se nepodaří relevantní právní úpravu v hostitelském členském státě vůbec zjistit, vyzve žalobkyni, aby sama v přiměřené lhůtě učinila kroky k ukončení pobytového oprávnění v jiném hostitelském státě. K tomu žalovaný poskytne potřebnou součinnost.

24. O nákladech řízení rozhodl soud výrokem III podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně byla ve věci samé úspěšná, má proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalobkyně nebyla zastoupena advokátem a od soudního poplatku byla osvobozena podle § 11 odst. 2 písm. i) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích. Jediným důvodně vynaloženým nákladem, který žalobkyně vynaložila, tak je poštovné ve výši 90 Kč za doručení žaloby soudu poštovní zásilkou. Tuto částku je žalovaný povinen zaplatit žalobkyni do 1 měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u NSS, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje NSS.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá NSS. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet NSS lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Nesplní-li povinný (žalovaný) dobrovolně, co mu ukládají výroky vykonatelného rozhodnutí, může oprávněná (žalobkyně) podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Praha 10. září 2025

Martin Lachmann v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.